

INTERINSTITUCIONÁLNÍ A MEZIOBOROVÁ SPOLUPRÁCE V UNIVERZITNÍ VÝUCE K UDRŽITELNOSTI ROZVOJE

BENCKO V.¹⁾ - OBRUSNÍK I.³⁾ - KLEIN O.¹⁾ - HŮNOVÁ, I.^{2,3)} - RAMEŠ, J.¹⁾

1) Ústav hygieny a epidemiologie 1.LF UK v Praze
přednosta: Prof. MUDr. Vladimír Bencko, DrSc.

2) Český hydrometeorologický ústav Praha
přednosta: Ing. Ivan Obrusník, Drsc.

3) Ústav pro životní prostředí Přírodovědecké fakulty UK v Praze
přednosta: Doc. RNDr. Martin Braniš, CSc

Abstrakt

Klíčová slova: pedagogický proces – přednášky – semináře – seminární práce a jejich obhajoba

Úvod. Znečištění životního prostředí včetně ovzduší zasahuje do mnoha vědních oborů, má multidisciplinární charakter a tyto skutečnosti musí být respektovány v pedagogickém procesu oborů s preventivním a ekologickým zaměřením. **Tradice.** Tento požadavek je naplňován v dlouholeté tradici interinstitucionální a mezioborové spolupráce ústavů: Ústavu hygieny a epidemiologie 1.LF Karlovy Univerzity v Praze, Českého hydrometeorologického ústavu Praha a Ústavu životního prostředí Přírodovědecké fakulty Karlovy Univerzity v Praze.

Obsah a cíl výuky. Výuka studentů je zaměřena jak na základní tak na aktuální fyzikální, chemické, biologické a sociálně ekonomické faktory ovlivňující udržitelnost rozvoje. Výuka, která probíhá v přímém kontaktu se studentem, si neklade za cíl předat pevně stanovené množství sumy dat, údajů a vazeb (v podstatě obsažených v dostupných pedagogických textech oborů), ale předložit formou interdisciplinární a mezioborové spolupráce (seminář, přednáška) obvykle aktuální témata, která přinášejí jak faktologii, tak i filosofii oboru a navíc jsou uváděna odborníkem, který se podílí na jejich aktuálním řešení. V průběhu seminářů dochází k mini-obhajobě předkládané seminární práce, jejíž téma se v převážné většině váže na standardní obsah oboru, aktualizované údaje např. z internetu. Dalším cílem této formy výuky je vedení studenta k samostatné práci s vědeckými informacemi, pravidlem je využívání internetu, a povinnost přednést obsah svého tématu seminární práce, na příklad u povinně volitelného předmětu Ekologie člověka, před plénem posluchárny ex katedra.

Formy výuky. Pedagogický proces probíhá formou seminářů, obhajob seminárních prací a zápočtů. Do všech těchto pedagogických procesů vstupují a jsou zváni, přednášejí, účastní se přední odborníci z institucí a univerzit na problematiku prevence a udržitelnosti rozvoje paralelních - odborných oborů. Do výuky se touto cestou dostává i např. aktuální problematika v dané době bezprostředně probíhající a těmito osobnostmi řešená. Abychom přiblížili atmosféru tohoto přístupu spojení univerzitní výuky v interinstitucionálním a interdisciplinárním pojetí, předkládáme příklady některých tematických okruhů, které např. proběhly ve škol. letech 2003/04 a 2004/2005: povodně 2002- krizové štáby-řešení v celostátním pohledu (VÍT), ČHMÚ (OBRUSNÍK), Hl.m. Prahy

(SOBOTA), změny klimatu-zdravotní dopad-ozon (VANÍČEK-ČHMÚ), přírodní katastrofy-významné postavení ČR v organizaci varovných systémů (OBRUSNÍK), aktuální otázky šíření nález - HVC (POLANECKÝ), mezistátní přenos škodlivin na území ČR-ozon (ČERNÝ), kvalita života z medicínského a ekologického pohledu (JERHOTOVÁ), havarijní stavy (SOBOTA), aktuální otázky jaderné energetiky- Temelín (JIHOČEŠTÍ TAŤKOVÉ), rodina (PLZÁK), plazma (KLUIBERK), krizové oblasti-humanitární pomoc-Čečna-Azerbejdžán (LANGROVÁ) a další. Za období posledních tří let bylo předkládáno k miniobhajobě studenty cca 210 seminárních prací. Výběr těchto témat předkládáme na našem posteru. V období 1994 až 2005 bylo posluchači Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy - Ústavu pro životní prostředí předloženo a obhájeno v tomtéž duchu interinstitucionálního pedagogického procesu celkem cca 27 diplomových prací - příklady:
Měření koncentrací přízemního ozonu pasivní dozimetrií v Novohradských horách. Vývoj vybraných ukazatelů mokré atmosférické depozice na území České republiky.

Další témata diplomových prací jsou uvedena na našem posteru.

Souhrn:

Interdisciplinární a interinstitucionální přístup pokládáme za jednu z podmínek kvalitní a komplexní univerzitní výuky k respektování filosofie udržitelného rozvoje.

Adresy pro korespondenci:

vladimir.bencko@lf1.cuni.cz

obrusnik@chmi.cz

klein.otakar@cuni.cz

hunova@chmi.cz

jrames@cuni.cz